

Қазақстан Республикасының Үкіметі
(Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі)Қазақстан Республикасы
Үкіметінің 2012 жылғы 21
қаңтардағы № 148 ҚаулысыПравительство Республики Казахстан
(Премьер-Министр РК)

Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуінің және онда болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуінің қағидаларын және Көші-қон бақылауын жүзеге асыру, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасынан заңсыз өтетін, Қазақстан Республикасының аумағында заңсыз болатын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына келуге тыйым салынған адамдарды есепке алу қағидаларын бекіту туралы

"Халықтың көші-қоны туралы" Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 22 шілдедегі Заңының 8-бабының 7) тармақшасына және 58-бабының 2-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған:

1) Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуінің және онда болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуінің қағидалары;

2) Көші-қон бақылауын жүзеге асыру, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасынан заңсыз өтетін, Қазақстан Республикасының аумағында заңсыз болатын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына келуге тыйым салынған адамдарды есепке алу қағидалары бекітілсін.

2. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

К. Мәсімов

Премьер-Министрі

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2012 жылғы 21 қаңтардағы
№ 148 қаулысымен
бекітілген

Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуінің және онда болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуінің қағидалары

Ескерту. Қағида жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 07.04.2016 № 190 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Жалпы ережелер

1. Осы Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуінің және онда болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуінің қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасының Конституциясына, "Астана" халықаралық қаржы орталығы туралы" 2015 жылғы 7 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына, Қазақстан Республикасының "Халықтың көші-қоны туралы" 2011 жылғы 22 шілдедегі, "Шетелдіктердің құқықтық жағдайы туралы" 1995 жылғы 19 маусымдағы заңдарына сәйкес әзірленді және көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуінің және онда болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуінің тәртібін айқындайды.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 23.12.2016 № 838 (01.01.2017 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Осы Қағидалардың нормаларын бұзу Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жауапкершілікке әкеп соғады.

3. Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасында болу мерзімдерін қысқарту және оларды Қазақстан Республикасынан шығару Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңдарында көзделген негіздер бойынша жүргізіледі.

4. Егер Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда осы Қағидаларда қамтылғаннан өзге қағидалар белгіленген болса, онда халықаралық шарттың қағидалары қолданылады.

2. Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуінің және болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуінің тәртібі

5. Егер Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде және/немесе Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда өзгеше тәртіп белгіленбесе, Қазақстан Республикасының визалары болған кезде көшіп келушілер халықаралық және жолаушы қатынастары үшін ашық Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасындағы өткізу пункттері арқылы паспорттары немесе оларды алмастыратын құжаттары (бұдан әрі – паспорттар) бойынша Қазақстан Республикасына келеді және Қазақстан Республикасынан кетеді.

Визаның қолданылу мерзімі көшіп келуші паспортының қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін кемінде үш ай бұрын аяқталады.

6. Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасында рұқсат етілген болу мерзімі виза мерзімі немесе көші-қон карточкасында немесе көшіп келушіні уақытша тіркеу туралы анықтамада немесе паспортқа көшіп келушіні тіркеу туралы жапсырма қағазда көрсетілген тіркеу мерзімі өткен соң аяқталады.

Тіркеу мерзімін ұзарту ішкі істер органдары көші-қон карточкасына қоятын тиісті белгімен немесе көшіп келушіні уақытша тіркеу туралы анықтамамен немесе паспортқа көшіп келушіні тіркеу туралы жапсырма қағазбен ресімделеді.

Тіркеу осы Қағидалардың 10-тармағында көрсетілген мерзімдерге, сондай-ақ:

тиісті медициналық ұйымдар белгілеген, көшіп келушінің немесе оның жақын туыстарының ауыр науқастануына байланысты – емдеу үшін аса қажетті кезеңге;

айрықша жағдайларда (әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар кезінде және табиғи зілзаланың немесе ірі ауқымды аварияның (апаттың) нақты қаупіне байланысты төтенше жағдай енгізілген кезде, сондай-ақ көліктің жұмыс кестесі бұзылған кезде) – шығуды ұйымдастыру үшін қажетті, бірақ күнтізбелік тоқсан күннен аспайтын мерзімге ұзартылады.

Ескерту. 6-тармаққа өзгерістер енгізілді - ҚР Үкіметінің 06.12.2017 № 814 (01.07.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

7. Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасында және/немесе Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда өзгеше көзделмесе, жергілікті атқарушы орган немесе ішкі істер органдары берген тиісті рұқсаттарсыз Қазақстан Республикасында уақытша болатын көшіп келушілердің еңбек қызметін жүзеге асыруына жол берілмейді.

8. Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуіне және Қазақстан Республикасынан кетуіне Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамалық актілерінде белгіленген негіздер бойынша тыйым салынады.

9. Егер Қазақстан Республикасы тиісті тараппен жасасқан келісім немесе Қазақстан Республикасының Үкіметі өзгеше тәртіп белгілемесе, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өткен күннен бастап күнтізбелік бес күннен астам Қазақстан Республикасында уақытша болатын көшіп келушілерде уақытша тұруға (тіркеуге) рұқсаты болуы қажет.

Көшіп келушілерді тіркеуді ішкі істер органдары қабылдаушы адамдардың, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттерінен келіп түсетін Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің ақпараты негізінде жүзеге асырады. Қабылдаушы адамдар өздерінде болатын көшіп келушілер туралы ішкі істер органдарына олар келген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде хабарлайды.

Көрсетілген мерзімдерді есептеу көшіп келуші Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өткен немесе қабылдаушы адамға келген тәуліктің 00.01 сағатынан басталады.

Көшіп келушілерді тіркеу жеке басты куәландыратын құжаттар бойынша жүзеге асырылады.

10. Тіркеу көшіп келушінің ұлттық паспортының және визаның қолданылу мерзімінен аспайтын кезеңге ресімделеді.

Келуі мен болуының визасыз тәртібі туралы ратификацияланған халықаралық шарттар бар елдерден Қазақстан Республикасына келген

азаматтарды тіркеу визасыз болу рұқсат етілген мерзімге жасалады. Егер нақты мерзім белгіленбеген жағдайда, тіркеу Қазақстан Республикасына келген күннен бастап отыз тәуліктен, ал Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің азаматтары үшін тоқсан тәуліктен аспайтын мерзімге ресімделеді.

Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасында белгіленген тәртіппен шетелдік жұмыс күшін тартуға ресімделген рұқсаты бар көшіп келушілерді, еңбекші көшіп келушіні, сондай-ақ олардың отбасы мүшелерін тіркеу сол рұқсаттың қолданылу мерзіміне ресімделеді.

Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасына және/немесе Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес осы тармақтың үшінші абзацында көрсетілген рұқсаттарды алу қажет етілмейтін көшіп келушілерді, сондай-ақ олардың отбасы мүшелерін тіркеу жыл сайын ұзарту мүмкіндігімен бір жылға ресімделеді, бірақ еңбек шартының немесе жұмыстарды орындау (қызметтер көрсету) жөніндегі азаматтық-құқықтық шарттың қолданылу мерзімінен аспауы тиіс.

Білім алу, кәсіптік даярлық және (немесе) тағылымдамадан өту мақсатында келген көшіп келушілерді тіркеу бір жылға ресімделеді, бірақ оқу, оқу практикасының немесе тағылымдаманың мерзімінен аспауы тиіс.

Отбасын біріктіру мақсатында Қазақстан Республикасына келген көшіп келушілерді тіркеу "Халықтың көші-қоны туралы" 2011 жылғы 22 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңында көзделген мерзімдерге ресімделеді.

Қылмыстық процестік заңнамада белгіленген тәртіппен өздеріне қатысты Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне сәйкес ауыр немесе аса ауыр қылмыс деп танылатын іс-әрекеттер жасалғаны туралы хабарлаған көшіп келушілерді тіркеу Қазақстан Республикасының қылмыстық процестік заңнамасына сәйкес арызды қарау үшін қажетті мерзімге ресімделеді.

Қылмыстық процестік заңнамада белгіленген тәртіппен осындай қылмыстар туралы қылмыстық істер бойынша жәбірленушілер немесе куәгерлер деп танылған көшіп келушілерді тіркеу қылмыстық істі тергеу үшін қажетті мерзімге, бірақ күнтізбелік тоқсан күннен аспайтын мерзімге ресімделеді.

Пана іздеген адамдарды және босқындарды тіркеу Қазақстан Республикасының босқындар туралы заңнамасында белгіленген тәртіппен ресімделеді.

Қазақстан Республикасы соттарының үкімдері бойынша қоғамнан оқшаулаумен байланысты емес жазаларға шартты түрде босатылған, сондай-ақ шартты түрде мерзімінен бұрын босатылған адамдарды тіркеу тағайындалған жазаның мерзіміне не жазаның өтелмеген бөлігіне ресімделеді.

Қазақстан Республикасымен келу мен болудың визасыз тәртібі туралы келісімдер жасасқан мемлекеттерден келген бизнес-көшіп келушілерді тіркеу жергілікті атқарушы органның өтінішхаты бойынша жыл сайын ұзарту мүмкіндігімен бір жылға, бірақ үш жылдан аспайтын мерзімге жүргізіледі.

Бизнес-көшіп келуші болып табылатын шақырушы адамның отбасы мүшелерін тіркеу жыл сайын ұзарту мүмкіндігімен бір жылға жүзеге асырылады. Бұл ретте шақырушы адамның отбасы мүшелерін тіркеу шақырушы адамды тіркеудің қолданылу мерзімінен аспауы тиіс.

Паспорттарды тіркеуден:

дипломатиялық немесе қызметтік паспорттары бар;

Қазақстан Республикасына Қазақстан Республикасының "дипломатиялық", "қызметтік" және "инвесторлық" санаттағы визаларымен келген немесе Қазақстан Республикасының инвестициялар мәселелері жөніндегі уәкілетті органынан "инвестор" мәртебесін растаған кезде (визасыз болу режиміндегі елдер үшін);

16 жасқа толмаған;

әуе, теңіз және өзен кемелері экипаждарының мүшелері болып табылатын көшіп келушілер босатылады.

Көшіп келуші Қазақстан Республикасында уақытша тұратын жерін ауыстырған кезде қабылдаушы адам бұл туралы ішкі істер органдарына үш жұмыс күні ішінде хабарлайды.

Тұрақты немесе уақытша тұратын жері өзгерген жағдайда, көшіп келушілер күнтізбелік бес күн ішінде жаңа тұратын жері бойынша ішкі істер органдарында қайта тіркеуден өтеді.

Ескерту. 10-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 06.12.2017 № 814 (01.07.2018 бастан қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

11. Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат алуға ішкі істер органдарына өтініш білдірген көшіп келушілерді тіркеу өтінішті қарау үшін қажет кезеңге, бірақ күнтізбелік тоқсан күннен аспайтын мерзімге ұзартылады.

12. Бизнес-көшіп келушінің визасы бойынша елге келген шетелдік ішкі істер органдарында визаның қолданылу мерзіміне тіркеледі.

13. Еңбек қызметін жүзеге асыру мақсатында келетін көшіп келушілер мынадай санаттарға бөлінеді:

1) шетелдік қызметкерлер – Қазақстан Республикасының аумағында еңбек қызметін жүзеге асыру үшін келген немесе жұмыс берушілер тартатын, оның ішінде корпоративішілік ауысу шеңберінде келген көшіп келушілер;

2) бизнес-көшіп келушілер – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру мақсатында келген көшіп келушілер;

3) маусымдық шетелдік қызметкерлер – климат немесе өзге де табиғат жағдайларына байланысты белгілі бір, бірақ бір жылдан аспайтын кезеңнің (маусымның) ішінде атқарылатын маусымдық жұмыстарды орындау үшін жұмыс берушілер жұмысқа тартатын көшіп келушілер;

4) еңбекші көшіп келушілер – еңбекші көшіп келушінің рұқсаты негізінде жұмыс беруші – жеке тұлғаларда үй шаруашылығында жұмыстар орындау (қызметтер көрсету) мақсатында Қазақстан Республикасына үй жұмыскерлері ретінде келген көшіп келушілер.

14. Егер Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасында және/немесе Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда өзгеше көзделмесе, шетелдік жұмыс күшін тарту, сондай-ақ Қазақстан Республикасына уақытша келетін көшіп келушілердің еңбек қызметін жүзеге асыруы жергілікті атқарушы органның немесе ішкі істер органдарының рұқсаты негізінде жүзеге асырылады.

15. Бизнес-көшіп келушілер "Халықтың көші-қоны туралы" 2011 жылғы 22 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген міндеттерді орындамаған жағдайда, ішкі істер органдары жергілікті атқарушы органдардың өтінішхаты негізінде бизнес-көшіп келушілердің ерікті түрде кетуі үшін қажетті мерзімге олардың болу мерзімін қысқарту туралы шешім қабылдайды.

16. Егер Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасында және/немесе Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда өзгеше көзделмесе, маусымдық шетелдік қызметкерлер, гуманитарлық себептер бойынша келетін көшіп келушілер жалпы негізде тіркеледі.

3. Жекелеген шетел мемлекеттері азаматтарының Қазақстан Республикасына келуінің және болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуінің тәртібі

17. Егер Қазақстан Республикасында болу кезеңі Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өткен кезден бастап күнтізбелік отыз күннен аспаса, Аустралия Одағы, Америка Құрама Штаттары, Аустрия Республикасы, Бахрейн Корольдігі, Бельгия Корольдігі, Болгария Республикасы, Біріккен Араб Әмірліктері, Ватикан Қасиетті Тағы, Вьетнам Социалистік Республикасы, Германия Федеративтік Республикасы, Грек Республикасы, Дания Корольдігі, Жаңа Зеландия, Жапония, Израиль Мемлекеті, Ирландия Республикасы, Исландия Республикасы, Испания Корольдігі, Индонезия Республикасы, Италия Республикасы, Канада, Қатар Мемлекеті, Кипр Республикасы, Колумбия Республикасы, Корея Республикасы, Кувейт Мемлекеті, Латвия Республикасы, Литва Республикасы, Лихтенштейн Князьдігі, Люксембург Ұлы Герцогтігі, Мажарстан, Малайзия, Мальта Республикасы, Мексика Құрама Штаттары, Монако Князьдігі, Нидерланд Корольдігі, Норвегия Корольдігі, Оман Сұлтандығы, Польша Республикасы, Португалия Республикасы, Румыния, Сауд Арабиясы Корольдігі, Сингапур Республикасы, Словак Республикасы, Словения Республикасы, Таиланд Корольдігі, Түркия Республикасы, Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігі, Филиппиндер Республикасы, Финляндия Республикасы, Француз Республикасы, Хорватия Республикасы, Чех Республикасы, Чили Республикасы, Швейцария Конфедерациясы, Швеция Корольдігі және Эстония Республикасы азаматтары Қазақстан Республикасына визасыз келеді және Қазақстан Республикасынан визасыз кетеді.

Ескерту. 17-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 18.09.2019 № 693 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін он күнтізбелік күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

18. Осы Қағидалардың 17-тармағында көрсетілген мемлекеттердің азаматтары Қазақстан Республикасының аумағында іскерлік мақсатта болуын күнтізбелік отыз күннен артық ұзарту туралы өтініш берген кезде, Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары күнтізбелік отыз күнге дейінгі мерзімге "іскерлік" санатындағы бірімәртелік визаларды беруді жүзеге асырады.

Ескерту. 18-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 23.12.2016 № 838 (01.01.2017 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

19. Осы Қағидалардың 17-тармағында көрсетілген мемлекеттер азаматтарының инвестор мәртебесін дәлелдейтін инвестициялар жөніндегі уәкілетті органның өтінішхаты болған кезде, Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары күнтізбелік тоқсан күнге дейінгі мерзімге "инвесторлық" санатындағы бірімәртелік визаларды беруді жүзеге асырады.

20. Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің еңбекші көшіп келушілері және олардың отбасы мүшелері Қазақстан Республикасына визасыз келеді, сондай-ақ осы Қағидалардың 10-тармағында көрсетілген тіркеу мерзімі ішінде Қазақстан Республикасында визасыз болады және кетеді.

21. Қазақстан Республикасы соттарының үкімдері бойынша бас бостандығынан айыруға сотталған шетелдіктер Қазақстан Республикасында визасыз және тіркеусіз болады.

Қазақстан Республикасы соттарының үкімдері бойынша қоғамнан оқшаулаумен байланысты емес жазаларға шартты түрде жазаланған, сондай-ақ шартты түрде мерзімінен бұрын босатылған шетелдіктер Қазақстан Республикасында осы Қағидалардың 10-тармағында көрсетілген тіркеу мерзімі ішінде визасыз болады. Қазақстан Республикасынан кету үшін оларға тиісті санаттағы виза ресімделеді.

4. Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасының аумағы арқылы жүріп-тұруы және транзитпен жол жүруі және олардың Қазақстан Республикасында тұрғылықты тұратын жер таңдауы

22. Көшіп келушілер Қазақстан Республикасының шетелдіктердің баруы үшін ашық аумағы бойынша еркін жүріп-тұра алады және Қазақстан Республикасының халықтың көші-қоны саласындағы заңнамасында белгіленген тәртіпке сәйкес тұрғылықты жерді таңдай алады. Жүріп-тұру мен тұрғылықты

тұратын жерді таңдаудағы шектеулерді Қазақстан Республикасының Үкіметі "Мемлекеттік құпиялар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 7-тармағының 7) тармақшасына сәйкес белгілейді.

23. Шетелдіктердің Қазақстан Республикасы арқылы жүріп-тұруы, сондай-ақ олардың шетелдіктер үшін жабық жекелеген жерлерге (аумақтарға) бару тәртібін Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетімен келісу бойынша Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі айқындайды.

24. Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзитпен өтетін көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуі және Қазақстан Республикасынан кетуі үшін Қазақстан Республикасының транзиттік визалары ресімделеді.

25. Шетелдіктердің Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзитпен жол жүруіне, оларда үшінші елге кіру үшін жарамды құжаттар (визалар) болған жағдайда, бес тәуліктен аспайтын мерзімге рұқсат етіледі.

26. Қазақстан Республикасының аумағы арқылы визасыз келу туралы келісім бар өздерінің азаматтығы мемлекеттерінің елдеріне транзитпен өтетін шетелдіктер Қазақстан Республикасының транзиттік визасын ресімдейді.

26-1. Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент, Ақтау, Қарағанды және Тараз қалаларының халықаралық әуежайлары арқылы транзитпен өтетін Қытай Халық Республикасының (бұдан әрі – ҚХР) және Үндістан Республикасының (бұдан әрі – ҮР) азаматтары үшін 2020 жылғы 31 желтоқсандағы 23.59 сағатқа дейін Қазақстан Республикасына кірудің, онда болудың, одан кетудің жетпіс екі сағаттық визасыз режимі қолданылады.

Осы тармақта көзделген жетпіс екі сағаттық визасыз режим авиакомпаниялармен Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент, Ақтау, Қарағанды және Тараз қалаларының халықаралық әуежайлары арқылы үшінші елдерге транзитпен өтетін ҚХР және ҮР азаматтарына оларда авиакомпаниялардың жарамды авиабилеттері болған жағдайда қолданылады.

Жетпіс екі сағаттық визасыз режимді пайдаланатын ҚХР және ҮР азаматтарының паспорттарына Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі өткізу пункттерінде мөртабандар қойып, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын кесіп өту уақытын көрсетеді.

Авиакомпаниялар Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметіне және Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігіне транзитпен өтетін және жетпіс екі сағаттық визасыз режимді пайдаланатын ҚХР және ҰР азаматтарының тізімін рейс Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент, Ақтау, Қарағанды және Тараз қалаларының халықаралық әуежайларына келгенге дейін береді, сондай-ақ Қазақстан Республикасынан үшінші елдерге шығу үшін өз рейстеріне келмеген, сол сияқты Қазақстан Республикасында жетпіс екі сағаттық визасыз болу режимін бұзған ҚХР және ҰР азаматтарын іздестіру іс-шараларын жүргізуге жәрдемдеседі.

ҚХР және ҰР азаматтары осы тармақта көзделген жетпіс екі сағаттық визасыз режимді бұзған жағдайда кету бойынша шығыстарды шығарып жіберілетін иммигранттар төлейді. Аталған адамдардың қаражаты болмаған не жеткіліксіз болған кезде көрсетілген адамдардың кетуін оларды жеткізген авиакомпаниялар өз қаражаты есебінен ұйымдастырады.

Авиакомпаниялар жетпіс екі сағаттық визасыз режимді пайдаланатын ҚХР және ҰР азаматтарына авиабилеттерді ресімдеу кезінде болу қағидалары және көші-қон заңнамасын, оның ішінде осы тармақта көзделген режимді бұзғаны үшін жауапкершілік туралы жадынаманы беруді қамтамасыз етеді.

Ескерту. Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент, Ақтау, Қарағанды және Тараз қалаларының халықаралық әуежайлары арқылы транзитпен өтетін Қытай Халық Республикасының азаматтары үшін Қазақстан Республикасына келудің, болудың және одан кетудің жетпіс екі сағаттық визасыз режимінің қолданылуы бөлігінде 26-1-тармағының қолданылуы 01.07.2020 дейін тоқтатылады - ҚР Үкіметінің 27.01.2020 № 10 (қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Ескерту. Қағидалар 26-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Үкіметінің 07.06.2017 № 348 (09.06.2017 бастап қолданысқа енгізілді, 12.09.2017 сағаты 23:59 дейін қолданылады); жаңа редакцияда – ҚР Үкіметінің 29.12.2018 № 915; 30.12.2019 № 1028 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

27. Қазақстан Республикасының көші-қон саласындағы заңнамасын бұзған не көшіп келушілердің Қазақстан Республикасында одан әрі болу негіздері болмаған жағдайларда, олардың Қазақстан Республикасында болу мерзімі қысқартылады.

Қазақстан Республикасында болу қағидаларын бұзған көшіп келушілер, яғни тұру құқығына құжаттарсыз тұрып жатқан немесе жарамсыз құжаттар бойынша тұрып жатқан, тіркеудің не жүріп-тұрудың және тұрғылықты тұратын жерді таңдаудың белгіленген тәртібін сақтамайтын, өздеріне белгіленген болу мерзімі өткеннен кейін шығудан жалтарған, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзитпен жол жүру қағидаларын сақтамайтын көшіп келушілер Қазақстан Республикасының көші-қон саласындағы заңдарына сәйкес әкімшілік жауапкершілікке тартуға жатады.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасындағы өткізу пункттерінде ескерту түрінде жазаға әкеп соғатын көші-қон заңнамасын бұзу анықталған және шетелдік немесе азаматтығы жоқ адам құқық бұзушылық фактісін мойындаған жағдайларда, әкімшілік құқық бұзушылық туралы хаттама толтырылмайды. Шетелдік немесе азаматтығы жоқ адам ішкі істер органдары не Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі шешімі шығарған шешімінің негізінде елден тыс жерге тіркеусіз және визасыз шығады.

28. Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасында болу мерзімін қысқарту туралы шешімдерді ішкі істер органдары қабылдайды.

29. Шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды шығару туралы сот шешімі болған кезде шығаруды ұйымдастыру үшін қажетті мерзімге оларды ішкі істер органдарының арнайы мекемелерінде ұстауға жол беріледі.

30. Көшіп келуші оны Қазақстан Республикасынан шығару туралы шешімге азаматтық процестік тәртіппен шағымдана алады.

31. Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға сәйкес артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланатын көшіп келушілердің болу тәртібін бұзғаны үшін жауапкершілігі туралы, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасының аумағында болу мерзімін қысқарту туралы мәселе дипломатиялық арналар арқылы шешіледі.

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2012 жылғы 21 қаңтардағы
№ 143 қаулысымен
бекітілген

Көші-қон бақылауын жүзеге асыру, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасынан заңсыз өтетін, Қазақстан Республикасының аумағында заңсыз болатын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына келуге тыйым салынған адамдарды есепке алу қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қағидалар Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының "Халықтың көші-қоны туралы" 2011 жылғы 22 шілдедегі, "Шетелдіктердің құқықтық жағдайы туралы" 1995 жылғы 19 маусымдағы заңдарына сәйкес әзірленді және мыналардың:

1) көші-қон бақылауын жүзеге асыру;
2) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасынан заңсыз өтетін, Қазақстан Республикасының аумағында заңсыз болатын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына келуге тыйым салынған адамдарды есепке алу тәртібін айқындайды.

2. Шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың, сондай-ақ Қазақстан Республикасының лауазымды адамдары мен азаматтарының осы Қағидалардың талаптарын сақтауын бақылауды Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары (бұдан әрі - ішкі істер органдары) Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдарымен (бұдан әрі - ұлттық қауіпсіздік органдары) өзара іс-қимыл жасай отырып жүзеге асырады.

2. Көші-қон бақылауын жүзеге асыру

3. Шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың Қазақстан Республикасында болу тәртібіне көші-қон бақылауын ішкі істер органдары жүзеге асырады.

4. Көшіп келушілердің паспорттарын тіркеу "Бүркіт" бірыңғай ақпараттық жүйесінде (бұдан әрі – "Бүркіт" БАЖ) жүргізіледі.

Тіркеуді ресімдеу Қазақстан Республикасының визасымен немесе көшіп келушіні уақытша тіркеу туралы анықтамамен немесе паспортқа көшіп келушіні тіркеу туралы жапсырма қағазбен немесе көші-қон карточкасына белгі қоюмен расталады, оны:

1) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы арқылы өткізу пункттерінде Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетімен келісу бойынша Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігі Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігімен бірлесіп бекіткен Шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдардың Қазақстан Республикасына келуіне шақыруларды ресімдеу және келісу, Қазақстан Республикасының визаларын беру, күшін жою, қалпына келтіру, сондай-ақ олардың қолданылу мерзімдерін ұзарту және қысқарту тәртібімен айқындалатын экономикасы дамыған және саяси тұрақты елдердің және осы қаулымен бекітілген Көшіп келушілердің Қазақстан Республикасына келуінің және онда болуының, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасынан кетуі қағидаларының 17-тармағында көрсетілген елдердің азаматтарына Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі;

2) көшіп келушілердің уақытша тұратын жері бойынша, оның ішінде "Бүркіт" БАЖ арқылы қабылдаушы адамдардан оларда болатын көшіп келушілер туралы ақпарат алу арқылы ішкі істер органдары қояды.

Қазақстан Республикасының визасымен кіретін шетелдіктер Мемлекеттік шекараны кесіп өту кезінде шақырушы тараптың шақыруды ресімдеу кезінде көрсеткен мекенжайы бойынша тіркеледі.

Көшіп келушіні қабылдайтын жеке және заңды тұлғалар vmp.gov.kz немесе e.gov.kz веб-сайттары арқылы дербес цифрлық электрондық қолтаңба арқылы "Бүркіт" БАЖ визалық-көші-қон порталына ақпарат енгізеді және паспортқа көшіп келушіні тіркеу туралы жапсырма қағазды қағаз тасымалдағышта басып шығарады.

Ескерту. 4-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 07.04.2016 № 190 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгерістер енгізілді - ҚР Үкіметінің 06.12.2017 № 814 (01.07.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

5. Көші-қон бақылауын жүзеге асыру барысында ішкі істер органдарының қызметкерлері:

1) шетелдікте ұлттық паспортының, визасының және ішкі істер органдарында оның мекемелерінде тіркелуінің, ал Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын шетелдіктерде және азаматтық жоқ адамдарда - тұруға ықтиярхаттарының, азаматтығы жоқ адамның куәлігінің болуын;

2) шетелдіктердің шетелге уақтылы кетуін немесе Қазақстан Республикасында болу мерзімін ұзартуын;

3) шетелдіктер еркін жүруіне жабық жерлерде болуға рұқсаттың болуын тексереді.

6. Ішкі істер органдарының қызметкерлері:

1) шетелдіктердің тұрғылықты немесе уақытша болатын жері бойынша;

2) шетелдіктердің жұмыс немесе оқу орны бойынша;

3) әуе, темір жол және көліктің басқа түрлерінде;

4) көшелер мен қоғамдық жерлерде бақылауды жүзеге асырады.

7. Бақылау:

1) азаматтардың тұрғын үй-жайларын қарап шығу;

2) жатақханалар мен қонақ үйлерді және шетелдіктердің болуы ықтимал жерлерді тексеру;

3) пойыздарда жүру;

4) автокөлік құралдарын тексеру;

5) жедел-профилактикалық және арнайы іс-шаралар жүргізу;

6) қолданыстағы заңнамада көзделген басқа нысандар мен әдістерді пайдалану арқылы жүзеге асырылуы мүмкін.

8. Қазақстан Республикасынан шығарып жіберу туралы сот шешімдерін орындау "Бүркіт" БАЖ-ды пайдалана отырып, Қазақстан Республикасынан шығарылатын адамның бақыланатын дербес шығуы арқылы жүргізіледі.

Шетелдіктерді немесе азаматтығы жоқ адамдарды соттың шешімі бойынша мәжбүрлі тәртіппен шығару көрсетілген адам аумағына шығарылатын шет мемлекеттің билік өкіліне оларды ресми беру жолымен жүргізіледі.

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 07.04.2016 № 190 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

3. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасынан заңсыз өтетін, Қазақстан Республикасының аумағында заңсыз болатын шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағына келуге тыйым салынған адамдарды есепке алу

9. Заңнаманы бұзған шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды есепке алуды ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдары электрондық форматта, сондай-ақ тиісті ақпараттық есепке алу құжаттарын толтыру арқылы жүргізеді.

10. Ішкі істер органдарының және ұлттық қауіпсіздік органдарының аумақтық бөлімшелері Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасын заңсыз өтуіне, Қазақстан Республикасында заңсыз болуына байланысты заңнаманы бұзғаны үшін әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке тартылған шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды есепке алуды дербес жүргізеді.

11. Ішкі істер органдары мен ұлттық қауіпсіздік органдары "Бүркіт" БАЖ-ды заңнаманы бұзған шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға қатысты ақпаратпен дереу толтырады.

12. Әкімшілік жауапкершілікке тартылған шетелдіктердің саны және дербес деректері туралы мәліметтерді ішкі істер органдарының аумақтық бөлімшелері ай сайын ҚР ІІМ-ге ұсынады.

13. Бұрын Қазақстан Республикасынан шығарылған көшіп келушілерге "Халықтың көші-қоны туралы" 2011 жылғы 22 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 48-бабына сәйкес шығарып жіберу туралы сот шешімі шығарылған күннен бастап бес жыл бойы Қазақстан Республикасына келуге тыйым салынады.

Соттың көрсетілген шешімдері негізінде олар заңды күшіне енгеннен кейін бастамашы орган "Бүркіт" БАЖ-ға бір жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасына келуге тыйым салынған адамдар туралы ақпарат енгізеді.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 07.04.2016 № 190 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

14. Қазақстан Республикасынан шығарылған адамдарға мәліметтер құқық бұзушылықты анықтаған аумақтық ішкі істер органдарында бес жыл сақталады.

Әкімшілік жауапкершілікке тартылған адамдарға мәліметтер құқық бұзушылықты анықтаған органда шетелдік әкімшілік жауапкершілікке тартылған сәттен бастап бір жыл сақталады.

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2012 жылғы 21 қаңтардағы
№ 148 қаулысымен
бекітілген

**Қазақстан Республикасы Үкіметінің күші жойылған кейбір шешімдерінің
тізбесі**

1. "Шетелдіктердің Қазақстан Республикасында болуын құқықтық реттеудің жекелеген мәселелері" туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2000 ж., № 4, 55-құжат).

2. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысына өзгеріс енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 27 маусымдағы № 956 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2000 ж., № 27, 320-құжат).

3. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысына толықтыру енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 29 мамырдағы № 595 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2002 ж., № 16, 171-құжат).

4. "Көші-қонға бақылау жасауды күшейту жөніндегі кейбір шаралар туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 13 наурыздағы № 241 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2003 ж., № 10, 119-құжат).

5. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысына толықтыру енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 17 шілдедегі № 702 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2003 ж., № 29, 702-құжат).

6. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 20 тамыздағы № 881 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2004 ж., № 30, 412-құжат).

7. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2005 жылғы 20 шілдедегі № 756 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2005 ж., № 31, 399-құжат).

8. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысына толықтыру енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 1 тамыздағы № 725 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2006 ж., № 28, 305-құжат).

9. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Үкіметінің 2006 жылғы 7 қыркүйектегі № 854 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2006 ж., № 34, 366-құжат).

10. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 және 2003 жылғы 26 қарашадағы № 1185 қаулыларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылы 10 тамыздағы № 688 қаулысының 1-тармағының 1) тармақшасы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2007 ж., № 28, 323-құжат)

11. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 және 2000 жылғы 12 шілдедегі № 1063 қаулыларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 3 наурыздағы № 166 қаулысының 1-тармағының 1) тармақшасы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы. 2010 ж., № 22-23, 169 құжат).

12. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысына өзгеріс енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 14 сәуірдегі № 307 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ-ы, 2010 ж., № 30, 228-құжат).

13. "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 28 қаңтардағы № 136 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Үкіметінің 2011 жылғы 29 сәуірдегі № 466 қаулысы (Қазақстан Республикасының ПҰАЖ, 2011 ж., № 36, 432 құжат).